

Cuvântarea

păr. Dr. T. BOTIȘ la parastasul oficiat în Cetate pentru eroii neamului.

*Prea Sfințite Părinte Episcop,
Domnule General, Domnule Prefect,
Onorați ascultători,*

E ziua eroilor, praznic al Bisericii și al Patriei.

E ziua, în care țara noastră lărgită la granițele ce ni le-a croit așezarea noastră etnică pe acest pământ, își prăznuiește cu pietate și legitimă mândrie pe eroii săi, din suferințele și jertfa cărora a răsărit noua noastră patrie întregită, mândra și mult dorita România-Mare.

Un neam întreg și îndreptă azi smeritele sale rugăciuni spre sferile luminoase ale infinitului, preamărind Dumnezeu și mulțămindu-I pentru bogăția darurilor ce le-a revărsat asupra noastră a nevrednicilor în toate zilele vieții noastre.

Existența noastră de aproape douămii de ani, cu toate greutatele constelațiilor istorice și geografice extrem de nefavorabile, e un dar, o grație deosebită a Providenței divine.

Trăim ca neam latin și creștin, avem misiunea istorică în viața omenirii de a fi apărătorii culturii și al civilizației umane contra năvălirilor barbare, pentru că prin eroi ne-am zămislit, prin eroi ne-am conservat sufletul, prin eroi ne-am apărât glia strămoșească. Trăim și prăznuim, pentru că am avut și vom avea eroi, cari în momente de grea cumpănă au știut să se desbrace de tot ce e vremelnic, mărginit și imperfect în firea noastră omenească și cu jertfa vieții lor ne-au răscumpărat dreptul la viață.

E ziua eroilor, praznicul biruinții și al bucuriei sfinte.

E această sărbătoare și o apoteoză a

sublimului, a supranaturalului sădit în finita și imperfecta noastră fire omenească, alcătuită după chipul și asemănarea lui Dumnezeu.

Atmosfera mistică, ce copleșește și stăpânește în aceste momente de comemorare ploasă conștiințele noastre, ne predispuie par'că sufletele pentru a contempla în lumina credinței și a rațiunii ideea nemuririi și a veșniciei, ne duce la o înțelegere tot mai profundă a adevărului, că libertatea morală și eroismul sunt cele mai prețioase și excepționale daruri, cu cari bunul Dumnezeu în înțelepciunea Sa l-a înzestrat pe om, și că aceste daruri în manifestările lor istorice și etice, în pace și în războiu, stau la baza întregului nostru progres uman.

Eroismul creator, ca factor indispensabil al evoluției și al desăvârșirii, își are însă temelul său psihologic, izvorul său nesecat în credința noastră în Dumnezeu, în nemurirea sufletului și în veșnicia vieții.

Fără această bază psihică eroismul uman ar fi o întrecere pe arenă, o glorie efemeră, un campionat, lipsit de valoarea absolută și netrecătoare a virtuții. Fără o temelie transcendentă noțiunea eroismului uman se întunecă și degenerază în porniri sălbatice, în acte de vandalism, ce deschid porțile barbariei și ale infernului, în acțiuni ce sugrumă libertățile publice și individuale, dărâmă operele umanității și distrug cetățile culturii și ale civilizației.

Eroismul inspirat și însuflețit de ideea creștină și națională nu e o vitejie ieftină, o bravură, un atletism spre delectarea publicului, ci o virtute de valoare absolută, o jertfă supremă altruistă, o supraindividualitate a indi-

vidului, stăpânit de un ideal, iar această supra-individualitate e o revărsare a elementului metafizic, divin, din mărginita și pământeasca noastră fire omenească.

Prin eroismul uman se scriu pe peatra veșniciei faptele omenești, prin eroism se agoniște cel mai prețios tezaur național al unui popor, bogăția și gloria istoriei lui naționale, prin care trăește, din care se hrănește sufletește și prin care reprezintă divinitatea pe acest pământ.

Fericit e neamul, care prin credința sa în Dumnezeu, prin cultul idealismului, prin devotamentul său față de idealurile naționale și umane, prin virtuțile sale și eroismul său și-a agonisit acest patrimoniu. Cu această zestre intră în marea familie a popoarelor, în istoria lumii. Acest patrimoniu îi asigură cinste și considerație în concertul națiunilor, greutate și justă apreciere în fața aeropagului lumii, el e arvuna și garanța vieții lui veșnice.

Neamuri și indivizi lipsiți de o concepție teistă a vieții fără credință în Dumnezeu și nemurire, cu un cult exagerat al materiei, sunt moral incapabil de un eroism constructiv, de fapte vitejești, ce promovează evoluția omeniei spre desăvârșire, spre binele și fericirea individuală și colectivă.

Fără credință în Dumnezeu și în eternitatea vieții elementul supra-individual din ființa noastră omenească se materializează, și covârșind animalitatea, idealismul dispare, elanul sufletului slăbește și în locul eroismului lașitatea și slugărnicia iau în stăpânire conștiințele și sufletele, degradate de funcții vegetative și senzitive.

Cultul eroilor e cultul divinității. Pe eroi, ca și pe sfinți îi cinștim și slăvim nu pentru ei, ci pentru sublimul și infinitul, ce se descopere și manifestă în ei și prin ei, pentru acel infinit, ce-l cuprinde și pe lei și pe noi, ce-i stăpânește și pe ei și pe noi, pentru acel infinit, care revărsând belșugul darurilor sale asupra lor i-a ridicat la Sine și i-a așezat pe cea mai înaltă treaptă în erarhia valorilor morale.

În aceste momente de slăvire a eroilor ochii sufletului meu se îndreaptă spre nesfârșitul șir de mucenici și eroi, cari dela zămislirea noastră pe acest pământ prin muncile și jertfa vieții lor ne-au ridicat la înălțimile misiunii noastre istorice, realizând imperatiivele ei categorice și binecuvântă memoria lor.

Ca creștini cuprindem în rugăciunile noastre și în cadrele acestei comerări pioase pe toți eroii, fără deosebire de lege și de naționalitate, născuți pe pământul patriei noastre

desrobite, cari s'au luptat sub steaguri străine și dușmane nouă, și și-au împlinit cu jertfirea vieții jurământul și datoria lor ostășească.

Odihniți în pace eroi ai patriei. Mormintele voastre sfințite, cunoscute și necunoscute, le acopere evlavia, recunoștința și admirația noastră. Dragostea noastră vă învie, vă cheamă la viață și vă readuce în lăcașurile noastre sufletești, zi cu zi, an cu an, ca în ceasurile de bucurie și durere, în clipe de grea cumpănă să fiți razimul nostru sufletesc, isvorul veșnic de lumină, sursă de credință și de încredere în noi și pildă de eroism și nobleță pentru noi și urmașii noștri.

Fiți în veci slăviți și binecuvântați.

ZIUA EROILOR.

Această sărbătoare sfântă și pioasă pentru neamul românesc a fost prăznuită în orașul nostru Arad cu evlavia cuvenită memoriei scumpilor noștri eroi. Toate edificiile publice și particulare au fost arborate cu drapele naționale.

Comemorarea eroilor s'a ținut în garnizoană, pe piața din fața bisericii noastre.

La orele 9 s'a celebrat sf. liturgie în toate bisericile din Arad, după care s'au făcut parastase pentru sufletele eroilor noștri.

Lângă monumentul eroilor din garnizoană s'a celebrat parastasul pe o estradă acoperită cu verdeață și drapele naționale.

Parastasul a fost pontificat de P. S. Sa părintele Episcop Grigorie, asistat de consilierii eparhiali și încă 6 preoți și un diacon. Pe piața stăteau în careu, toate școalele sub conducerea profesorilor, apoi trupele din Arad și jur conduse de ofițeri în mare ținută.

În fața estradei erau postate autoritățile civile și militare.

După parastas au ținut vorbiri părintele confesor militar Georghiu, părintele rector dela Acad. Teologica Dr. T. Botiș, care în mod avântat a apoteozat jertfele de viață ale eroilor cari au clădit frumosul edificiu al statului român.

Apoi a vorbit un maior și la fine dl. general Iovanovici.

La serbarea neamului au participat: sârbii veniți în procesiune, ale căror doi preoți au participat la parastas îmbrăcați în ornate, apoi romano-catolicii și evangheliștii. Și preoții acestor culte au mers la cimitire să proslăvească eroii.

Frații noștri greco-catolici au absentat dela acest praznic.

După sărbare toate școalele au plecat în procesiuni pela cimitirile din Arad, unde preoții noștri au făcut serviciul pentru sufletele eroilor. După masă s'a dat o serbare la palatul cultural. Muzica militară a cântat diferite arii naționale. Dl Căpitan Popovici, originar din părțile Hălmagiului a ținut o conferință ascultată cu interes despre luptele armatei române cu bolșevicii unguri. Dșoara Iris Barbura a declamat o poezie despre eroi, iar corul școalei normale de fete a cântat 2 cântece frumoase sub conducerea profesoarei Lepa. Menționăm aici cântarea frumoasă și dulce a dșoarei Vancu, fiica dlui Vancu funcționar superior la Adm. Financiară. Prin școală dșoara Vancu ar putea deveni o forță pe bina teatrelor noastre.

Ședința II-a

ținută la 19 Mai 1930.

Președinte: P. Sf. Sa Episcop. Dr. Grigorie

Gh. Comșa. Secretar: Dr. M. Nicula.

P. Sf. Sa Episcopul Grigorie deschide ședința la ora 10 a. m.

10. Se citește sumarul ședinței I-a și se verifică.

11. P. Sf. Sa Episcopul Grigorie în cuvinte înduioșătoare anunță Adunării Eparhiale trecerea la cele eterne a membrilor: Gheorghe Adam și Florian Roxin și subliniind meritele decedaților, propune ca în semn de doliu Adunarea Eparhială să se ridice în picioare.

Adunarea Eparhială dă ultimul salut memoriilor membrilor decedați George Adam și Florian Roxin prin ridicarea în picioare, fiind aceasta un moment de ploasă reculegere în care moment P. Sf. Sa și membrii Adunării eparhiale au rostit cuvintele „Dumnezeu să-l lerte”.

12. Raportul Comisiunii bisericești: Traian Văflanu citește raportul general Nr. 3925/1930 al Consiliului Eparhial Secția Bisericească, despre activitatea sa în cursul anului 1929 și în numele comisiunii propune iar Adunarea Eparhială

la cunoștință de acest raport în general ca bază pentru discuția specială, care raport se va țipări între anexele procesului verbal al Adunării Eparhiale (Anexa C).

13. Intrându-se în dezbaterile specială a aceluiași raport al Consiliului eparhial Nr. 3025/1930

același raportor propune în numele Comisiunii Bisericești, iar Adunarea Eparhială

la cunoștință partea generală precum și cea specială referitor la punctele 1, 5, 6, 7, 8, 10, 13, 14, deasemenea și datele statistice cuprinse sub Nr. 1-11 și exprimă mulțumită autorităților și particularilor pentru ajutoarele date comunelor bisericești.

14. În legătură cu punctul 2 privitor la oficiile și corporațiunile protopopești Comisia propune, iar Adunarea Eparhială

invită Consiliul eparhial ca prin acțiunea comună cu celelalte Consilii eparhiale, să depună stăruințe și pe viitor în scopul executării art. 63 din Statutul de organizare al Bisericii, care prevede ca pe lângă oficiile protopopești să se instaleze un secretar, un copist și un servitor, salariați din partea Statului.

15. În legătură cu punctul 2 al raportului, după ce s'a iscat discuție în scopul executării art. 63 din Statutul de organizare al Bisericii, la care discuție au luat cuvântul d-nii Dr. Mircu Vasile și Cornel Lazar, ca încheiere a discuției dl Vasile Goldiș, pentru opinia publică aminteste și subliniază, că întru cât Ministerul Cultelor a șters din buget sumele prevăzute pentru posturile de secretar, copist și servitor, sistematizate pentru oficiile protopopești ortodoxe române, cceasta reducere a bugetului își are motivul nu numai de ordin financiar ci și de alt ordin, urmărindu-se încunjurarea inconveniențelor ce nasc din pretențiile ce-si formulează celelalte culte, Dl Vasile Goldiș argumentează plastic că pretenziunea celorlalte culte este injustă și lipsită de lege, și de altcum organizația celorlalte nu este coordonată intereselor Statului ortodox, iar dispozițiile de sistematizare a posturilor amintite din bugetul 1927 n'au fost un privilegiu pentru ortodoxism, ci acestea au fost o rezultată a satisfacerii unor necesități pretinse de interesele Bisericii ortodoxe, iar dacă este vorba chiar de privilegiu, acest privilegiu este bun dat și bine meritat de Biserica ortodoxă.

16. În legătură cu punctul 3 din același raport Comisia propune ca Adunarea Eparhială să invite Consiliul eparhial să ia măsuri ca și parohiile cari încă nu au conscrierea popoului să se îngrijească a o avea. În ce privește consiliile parohiale, Consiliul eparhial să afle modalitățile de îngrădire a accesului în corporațiunile bisericești a altor membri decât a celor mai buni credincioși, și'n acest scop în ședințele Consiliului parohial să se verifice an de an cari membri s'au împărtășit cu sfințele Taine.

Discutându-se propunerea Comisiei dl Dr. Chiroiu este contra măsurilor represive, iar I. P. C. Arhim. Policarp Morușca învederând că măsura dictată de punctul 3 nu este un act de represiune, ci este numai un stimulent, de aceea este corect și bine ca autoritățile bisericești să poată lua dispoziția ce servește ca stimulent.

Adunarea Eparhială primește cu unanimitate propunerea Comisiei privitoare la punctul 3 din raport.

17. În legătură cu punctul 4 despre activitatea pastorală a preoțimei Comisia propune și Adunarea Eparhială

la la cunoștință cu plăcere strădanile tot mai intense ale preoțimei noastre pentru îndeplinirea chemării pastorale și misionare în parohii, în cercurile religioase și misiunile în popor, în urma cărora a sporit numărul celor ce s'au mărturisit și cuminecat.

18. În legătură cu punctul 9 despre construire și cumpărări de case parohiale Comisia propune

Iar Adunarea Eparhială invită Consiliul eparhial să intervină din nou la administrațiile județene, cerând cu insistență ca în bugetele comunelor și administrației județene să se ia sume, prin care să se ajute efectiv la ridicarea de biserici, case parohiale, protopopești și culturale.

19. În legătură cu punctul 11 despre vizitațiile canonice Comisia propune

Iar Adunarea Eparhială ia act cu recunoștință despre strădanile ce le-a depus P. Sf. Sa. Episcop Grigorie și'n anul 1929, pentru a strânge legăturile sufletești cu credincioșii, prin sfințirea de biserici și vizitațiunile canonice.

20. În legătură cu punctul 12 despre participarea membrilor Adunării eparhiale la vizitațiile canonice

Adunarea Eparhială cu bucurie la cunoștință despre participarea deputaților la vizitațiile canonice și la întrunirile preoțești, și-i invită ca și pe viitor să sprijinească și să încurajeze acțiunea religioasă și culturală a preoțimei.

21. Prea Sfinția Sa Episcopul Grigorie special mulțumește P. C. Sale Păr. referent eparhial Mihai Păcățianu, care în tot cursul anului trecut l-a însoțit și secondat cu ocazia tuturor vizitațiunilor canonice, muncind și înfruntând orice oboseală.

22. Cererea preotului Ioan Plavoșin din Timișoara prin care demisionează din Consistorul spiritual.

Adunarea ia la cunoștință demisia și dispune îndeplinirea locului vacant.

23. Raportul Nr. 651/1930 a Consiliului Eparhial prin care roagă Ven. Adunare Eparhială să decidă asupra admiterii reducerii dela clasa I-a la cl. a III-a a parohiei din Hălmăgel.

Adunarea Eparhială luând în considerare motivele arătate în procesul verbal dresat în ședința extraordinară din 26 Ianuarie 1930 a Consiliului parohial din Hălmăgel, constatând că complectarea postului acelei parohii n'a succes deși s'a deschis concurs pentru clasa I-a apoi pentru II-a, de aceea cu unanimitate declară parohia Hălmăgel redusă dela clasa I-a la clasa III-a.

24. Urmează la ordinea zilei raportul Comisiunii organizatoare. Păr. Ioan Georgia citește raportul general Nr. 2984—1930 al Consiliului eparhial asupra gestiunii anului 1929 și în numele Comisiunii propune

Iar Adunarea Eparhială ia la cunoștință în general acest raport, care se va tipări în anexele Adunărilor Eparhiale (Anexa B), în special se iau la cunoștință punctele 2—6, 10—14 din acel raport.

25. Cu referire la punctul 7, care se referă la schimbările obvenite în personalul Consiliului eparhial Comisiunea propune

Iar Adunarea Eparhială decide: să se pună la ordinea zilei alegerea unui membru suplent în secție adm.-bis. și a câte unui membru suplent mirean în secțiile culturale și economică.

26. Acelaș raportor cu privire la punctul 8, referitor la pensionarea profesorilor dela Academia Teologică în numele aceleiaș Comisii propune

Iar Adunarea eparhială hotărăște: să se invite Consiliul eparhial ca să înainteze o nouă adresă Guvernului și Consiliului de administrație al Cassel generale de Pensii, prin care să se ceară complectarea legii pensiilor în așa fel ca ea să cuprindă și pe profesorii dela Academia Teologică și pe funcționarii centrali ai eparhiilor noastre. Totodată Adunarea Eparhială roagă pe P. Sf. Sa. în calitate de membru în consiliul de administrație al Cassel generale de pensii, să intervină și personal la forurile competente în scopul de mai sus.

27. Acelaș raportor cu privire la punctul 9 din acelaș raport, referitor la eventuala trecere a preoțimei la fondul general de pensii al Statului, Comisiunea propune prin acelaș raportor ca: Adunarea Eparhială să aproabe deciziunea principială a preoțimei din Eparhie în chestia de mai sus și totodată să fie invitat Consiliul eparhial a comunica Consiliului Mitropolitan și Guvernului punctul de vedere a preoțimei Aradului în această chestiune.

Adunarea eparhială aprobă propunerea cu unanimitate.

28. Urmează la ordinea zilei raportul Comisiunii economice. Raportorul Păr. P. Givulescu citește raportul general al secțiunii economice a Consiliului eparhial Nr. 3157/1930 despre gestiunea anului 1929 și propune

Iar Adunarea Eparhială la raportul general la cunoștință și hotărăște a se tipări la anexe (Anexa E).

Totodată se primește propunerea Comisiei de a se radia următoarele sume, care s'au scăzut din valoarea averilor mobile și imobile sub titlul de deteriorare și pretensiuni restante de venit neincasabile:

a. dela fondul preotesc:
capitalul obligațiunii Teodor Bulboasă din Curtici Lei . . . . . 2000.
interese „ . . . . . 1280.
Total: Lei 3280.

b. dela fondul Ioan Mețlanu din mobilierul Tipografiei Lei . . . . . 36 845,40 b.
abonamente la „Biserica și Școala” 830.—
Total: 37.675,40 b.

c. fondul Bibliotecii din mobilierul Bibliotecii Lei . . . . . 7 885.—
din pretenziunea pentru călindare 5.870 30
Total: 13.755,80

Suma totală a descrierilor este:
a. din deteriorări Lei . . . . . 44 730,40 b.
b. „ștergeri” . . . . . 9.980 80 „
Total 54.711 20 „

29. Urmează raportul special al Consiliului eparhial Nr. 1631/1930 privitor la socotile fondurilor, fundațiilor și depozitelor de casă administrate de Consiliul Eparhial în anul 1929 și comisiunea propune, iar

Adunarea Eparhială la în considerare raportul și dă consiliului eparhial descărcarea cuvenită, și dispune ca raportul despre fonduri și fundațiuni să se tipărească la anexele adunării (anexa F).

30. Urmează raportul special al Consiliului eparh. Nr. 2374/1930 referitor la adresa Cons. Central Bisericesc Nr. 3722 dela 1 Apr. 1930 prin care cere eparhiei Aradului să contribuiească cu o sumă la alimentarea fondului general bisericesc, comisiunea propune

Iar Adunarea eparhială hotărăște conform art. 23 din legea de org. a bis. ort. rom. care prevede între sursele de alimentare și înființarea fondului general bisericesc și „cotele pe cari congresul național bisericesc le va stabili pentru fiecare eparhie în parte asupra venitelor ei”, având în vedere că congresul național bisericesc n'a stabilit încă aceste cvote și astfel demersul făcut de consiliul central bisericesc momentan este lipsit de temeiul legal și constituțional. Adunarea eparhială deocamdată nu poate rezolvi în merit adresa consiliului național bisericesc.

31. Urmează raportul special al Consiliu-

lui eparhial Nr. 3158/1930 relativ la bugetul despre venitele și cheltuielile Consiliului eparhial și Academiei teologice pe anul 1929. Comisiunea propune,

Iar Adunarea eparhială aprobă venitele și cheltuielile bugetare ale Consiliului eparhial și Academiei teologice cu

Venite	Lei 7.097.315.
Cheltuieli	7.094.337.
Excedent	Lei 2.978.

32. După aceasta se stabilește ordinea de zi a ședinței viitoare pentru dezbaterile rapoartelor secției culturale și începerea ei se fixează pentru astăzi ora 4 p. m.

P. Sf. Sa Părintele Episcop ridică ședința la orele 1 și 15' p. m.

D. C. M. S.

Președinte: Secretar:
(ss) Dr. Grigorie Gh. Comșa (ss) Dr. Nihail Nicula

Sfințirea „Casei Culturale” din Ilteu.

În ziua de 4 Mai a. c. a avut loc sfințirea „Casei Culturale” din Ilteu.

Acest local s'a ridicat cu multe greutate, dar în urma credinței tare și a voințelor de bine a biruit adevărul.

Local care pe vremuri avea alte destinații, transformat însă după împrejurări modeste, în o saală mare de reprezentații, o sală de lectură și un birou parohial, în care locuitorii cu pietate, îmbrăcați în halne de sărbătoare, ascultau cu evlavie serviciul de sfințire, în timp ce cugetul celor curați să înălța zmerit privind un nou punct de lumină în fruntea acestui sat. Acest local a fost cumpărat cu ajutorul Sf. Biserici din loc, și cu colaborarea conducătorilor acestora.

Instalarea localului s'a început la ora 5 p. m.; unde atât diletanții cât și corul s'au achitat bine de punctele luate în program, succesul material încă e mulțumitor; la petrecerea și festivalul ce a urmat a luat parte mult public din jur.

Pe aceasta cale ținem să transmitem sincerile noastre mulțumiri celor ce au contribuit pentru acest local cu ajutor bănesc, muncă fizică și intelectuală, cum și celor ce au luat parte la serbarea de înagurare a acestui local, contribuind prin aceasta cu un mic sprijin în progresul civilizației Române.

Samoilă Suranuț.

**Reclama este sufletul
comerțului.**

INFORMAȚIUNI.

Personale P. S. Sa părintele Episcop Grigorie, a plecat Vineri în 30 Mai a. c. la București, în cauze de interes bisericesc.

Sărbătorirea unui vrednic episcop, P. S. S. Episcopul Nicolae al Clujului a împlinit vârsta de 75 ani și 10 ani de arhierescă păstorie. Duminică, la Cluj, a fost sărbătorit de către credincioșii eparhiei P. S. S. Episcopul ortodox Nicolae Ivan. Cucernicul și vrednicul episcop a împlinit vârsta de 75 ani și încă tot e în deplină putere și stăpân pe minte. De zece ani de zile conduce cu vrednicie episcopia Clujului, săvârșind fapte frumoase și trainice.

Cununie, Anunțăm cu plăcere că simpatica dsoară Florica Popovici, fiica dlui Dr. Nicolae Popovici prof. la Acad. Teologică din Arad, își va celebra în 8 Iunie a. c. cununia în catedrala din Arad cu domnul Grigorie Moldovan, subdirector la banca Marmorosch Blanc în Cluj.

Dorim tinerei părechii viață lungă, fericită și plină de mulțumiri.

O pățanie a micului prinț sârb Tomislav. Răsplata unui brav soldat care a scăpat pe prinț. Acum câteva zile în orașul Bled din Jugoslavia, s'a întâmplat o ciudată întâmplare la curtea de vară a regelui Jugoslaviei.

Cei doi copii ai regelui se jucau în palat lângă mama lor, Regina Marioara. Prințul Tomislav s'a urcat la un moment dat pe balcon, care se afla la primul etaj al clădirii, a amețit și a căzut în curte. Un soldat, care era de pază, văzând aceasta s'a repezit și a prins copilul în brațe.

Soldatul a primit imediat o răsplată de 30.000 dinari și a fost scutit de serviciul militar și va primi dela Curtea regală o pensie pe toată viața sa, pentru actul de bravură și mare credință, salvând viața prințului dela o moarte sigură.

Fundațiunea Gojdu. În zilele trecute s'a iscălit învolala cu Ungaria încheiată în urma hotărârilor Ligii Națiunilor. Cu aceasta s'a încheiat și pricina cu optanții. Involala a fost iscălită de dl Titulescu din partea României și min. Bethlen din partea Ungariei. În această involală este cuprinsă și fundația Gojdu. S'a hotărât ca să se înceapă pertractări cu guvernul Ungariei, dela 1 Iunie 1930, pentru preluarea fundației. Lucrul acesta trebuie isprăvit până la 1 Dec. 1930.

Uneltirile comunistilor din Basarabia. O tâlhărie comunistă s'a descoperit în Basarabia. În fruntea comunistilor se află studenta Jaroslavski și tânărul brutar Finkel, precum și câțiva tineri din Ismail. S'au descoperit manifeste ce aveau să fie împrăștiate în Basarabia de sud. Descoperirea a fost făcută de organele militare în frunte cu dl col. Alexandrescu comandantul garnizoanei din Reni. Dela siguranța din

Ismail au venit 2 delegați cari au ajutat la urmărirea celorlalți comuniști. S'a stabilit că acești nelegiuți au plănuțit să arunce în aer sau să aprindă mai multe instituții între cari și depozitul de muniții dela Reni. Au fost arestați o mulțime de comuniști, cei mai mulți veniți din Rusia.

Un ucigaș. Duminică noaptea a fost arestat în Basarabia Ion Dima, un periculos contrabandist, care se ocupa cu trecerea Nistrului a celor cari vor să treacă din România în Rusia și din Rusia în România. Dima era la Criuleni, jud. Orhel. Soldatul Ceresmețuc dintr'un regiment din Chișinău, împreună cu iubita lui Olga Tabacnic, lucrătoare la fabrica de tutun, s'au înțeles cu Dima să-i treacă în Rusia. Dima i-a dus la Criuleni și în loc să-i treacă dincolo, i-a aruncat în Nistru. Soldatul știind să însoate, a reușit să scape împreună cu iubita lui. El s'au predat grănicerilor, povestind toată pățania. Dima a mărturisit că până acum a făcut la fel cu 12 înși, pe cari i-a înecat.

Dragostea pârdașnică. Pe drumul dintre Timișoara și Lipova, în dreptul păduricii dela Bruchenau tinărușul Pavel Sinka a spintecat pe fata Irina Kovacs din Murani, fiindcă nu voia să se mărite cu el. Ucigașul a fost prins de șoferii unui autobus și de către pădurarii pădurii din Murani.

Un tată cu 25 de copii. Un om din Debrețin a înștiințat mai deunăzi, primăria, că i-s'a născut copilul al 25-lea. Cu întâia nevastă el a avut 22 de copii, iar cu a doua 3. Omul are acum 65 de ani, iar soția sa 50.

O fată de 15 ani șef de bandă. Poliția de siguranță din Berlin a reușit să aresteze o bandă de hoști compusă din 6 fete tinere, dintre cari cea mai tânără care era și conducătoarea bandei, e în vârstă abia de 15 ani. Cea mai în vârstă dintre fete are 21 de ani. Fetele se ocupau cu furturi prin prăvălii și erau fete de școale unde de asemenea faceau furturi de vestimente.

Predică în catedrală. În raportul nostru despre modul cum s'a sărbătorit sf. Paști în Arad, am întreprins să amintim că, a doua zi de Paști dl. Dr. T. Botiș rectorul Academiei Teol. din loc a rostit în catedrala din Arad o predică profundă și plină de îndemnuri creștinești.

Cerc religios în Baia. În zorile dimineții de primăvară pornesc frații dela Mureș cu tramvaiul întreprinderii comerciale din gara Vărădia spre parohia Baia, iar vecinii dintre dealuri prin poteci apropiate grăbesc să asiste la bucuria zilei de astăzi. Primăvara cea mirositoare cu verdeața și cu cântecul paserilor ne înviorază sufletele. În parohie, mulțimea creștinilor împreună cu noi își îndreaptă pașii spre sf. biserică, ca și prin fapte de pietate și evlavie să-și dovedească alipirea către legea strămoșească. Se săvârșește sf. liturgie în sobor. La priceasnă păr. din parohia Stejar predică despre „Dreptatea lui Dumnezeu,” în legătură cu

viața M. M. Gheorghe. Slujba hramului să săvârșește cu o deosebită solemnitate, — fiind și timpul potrivit, — iar la sfârșit sf. maslu. Poporul se depărtează mângăiat. Frații preoți trec la ședința intimă în cadrul cărela să face restaurarea, alegându-se fostul birou. După Vecernie a urmat conferința publică a fratelui din parohia Lupești despre viața Mântuitorului, cu ajutorul schiopticonului. Aceasta conferință, — la care a participat toată parohia, cu mic și mare, — a impresionat adânc pe cei prezenți, întărindu-i în credința strămoșească. Soarele era plecat, pe când ni s'a deschis și noaună, — celor ce binevestim, — drumul spre sălașuri, mângăiați și dorulci de o mal intențivă binevestire.

Spionul Tibacu a fost condamnat. Am arătat săptămânile trecute că poliția a descoperit o mare afacere de spionaj la granița Basarabiei. Acum s'a ținut procesul spionilor. Vinovatul de căpetenie Constantin Tibacu, a fost condamnat la 10 ani închisoare, iar Caramanow, Ion Below, Vladimir Strichel și soția lui Tibacu la câte 5 ani închisoare. Moise Steinhauș pe care nu l-au putut prinde, a fost condamnat în contumacie, la 10 ani închisoare.

Rujile. Slujbașii dela vămile din Germania au făcut o socoteală și au aflat că femeile din Germania au folosit în anul trecut 1200 kg. ruj de buze în preț de 300 milioane lei. În rândurile femellor din Germania s'a pornit o mișcare ca să nu-și mai vâpșească buzele cu ruj. Când se va porni aceasta și la noi.

„Cum a murit Lenin?” Lenin, ce a lăsat „evanghelia” bolșevismului, a avut o boală tainică și ciudată. Felul boalei lui Lenin nici azi nu se știe cu siguranță, pentru că cei din jurul lui au tănuit-o. Dar cu toate astea, în popor au pătruns multe amănunte despre misterioasa boală.

„Se spune că Lenin, în timpul din urmă, era apăsător de o grozavă neliniște și se preocupa neîncetat cu schimbarea politicii sale. Ca să înăbușe aceste preocupări, aderenții bolșevismului l'au internat într'un sat de lângă Moscova, unde era strașnic păzit. Aci a înebunit Lenin și târându-se pe jos striga ca o vită: lăsați-mă afară să le spun oamenilor că am greșit... lăsați-mă să-l sfătuiesc... Și apoi deodată se ridica sus, strigând plin de mânie: Loviți-l pe Iuda Mântuitorul Rusiei! Cu mințea turburată, se închina la paturi și dulapuri, rugându-le să mântue Rusia”.

Ce tragedie!

Ferește-ne Doamne de judecata cerului de sus! Pe câți dintre nebunii din Rusia de azi, nu-l va ajunge oare înfricoșata judecată!

Cum a ajuns Italia să-și mărească producția grâului. Astăzi e bine cunoscută osteneala Italiei pentru cultura grâului. Mijloacele folosite, însă, ar trebui cunoscute și la noi.

Din îndemnul obștesc s'a alcătuit o societate numită — Institutul „Luce”, — care înfățișând pe pânza

mișcătoare a cinematografului mijloacele folosite în alte țări pentru cultura grâului, — a învățat meșteșugul plugăres: pe sătenii din întreaga Italie.

120 de cinematografe ambulante, în acelaș clas și în aceeași zi, arătau locuitorilor din 100 de orașe și 200 de sate chipul cum se lucrează câmpul, cum se ară, cum se seamănă și cum se face secerișul. 40 de zile la rând, cei vre-o șase milioane de locuitori din peste 2500 comune au avut prilejul să culegă de pe pânza mișcătoare învățături netăgăduite cu privire la cultura grâului, a sfeclii de zahăr, ai legumelor, a fructelor, în feluritele ținuturi ale Italiei.

O țară în care n'au să mai fie divorțuri. În Canada (America) s'a făcut o nouă lege prin care se spune că nimeni n'are voie să se despartă de soție. O căsătorie odată făcută, nu se mai poate desface niciodată. Și până acum în această țară divorțul nu era lucru ușor. Ca să-l fi putut căpăta cineva trebuia să aibă învolarea Sfatului Țării. Din această pricină, dela 1867 și până în 1914, în această țară n'au fost de cât 235 de divorțuri. Și cu toate acestea canadenilor li s'a părut că sunt foarte multe. Fericită țară. O astfel de lege ne-ar trebui și nouă, căci mulți dintre oamenii noștri socot căsătoria ca o jucărie.

Se vede treaba că odată cu slăbirea credinței, slăbește în om și datorla sacră ce o contractează prin căsătorie.

BIBLIOGRAFIE.

Lazar-Popovici: *Taina vieții lungi. Bucătăria fără foc. Regimul crud. Tipografia diecezană Arad 1930.*
Prețul Lei 80 —

Intâitul sol al marelui reforme omenești, pe care o propovăduiește apusul cu isbânzi uriașe.

Știința modernă elimină complet cărnurile, narcoticele, alcoolul și chiar aromatele din alimentația omului. Astăzi nu mai este pentru nimeni un secret că bolile toate, fără excepție, sunt efectul unei hrăni nesănătoase, efectul dureros al nerespectării legilor naturii. Pentru cei cari cunosc legea alimentației, legea ritmului și legea respirației, viața e sănătate, plină de bucuria muncii creatoare.

Foarte interesantă și instructivă, cartea e scrisă într'un stil viu și atrăgător, dând reguli de viață și peste 200 rețete deopotrivă utile celor chinuți de boli, ca și celor cari înțeleg să prevină bolile.

Se poate comandă dela Librăria diecezană din Arad.

—□—

Aducem la cunoștința celor interesați că a apărut acum în ediția fondului editorial al Consiliului nostru Eparhial lucrarea „Arheologia biblică” de profesorul titular al Facultății de teologie din Cernăuți Dr. Vasile Tarnavski.

Nu este necesar să mai accentuăm ardentă necesitate a unei asemenea lucrări, când o știm cu toții

că ne lipsește complet din literatura noastră teologică.

Aceasta scriere de mare valoare care cuprinde XVI+710+18 pagini ilustrații, deci în total 744 pagini, va aduce un real folos studenților dela toate Facultățile de Teologie, dela Academile teologice, precum și în măsură cuvenită elevilor dela Seminarele teologice din țară. Mai socotim că și preoții noștri cari voesc să aiba informațiuni preclze în aceasta materie atât de însemnată, o vor celi cu mare folos și pentru dâșli și pentru a lumina poporul dreptcredincios.

Comenzile se pot face ori și când la Consiliul Eparhial (Secția culturală) în Cernăuți. Prețul unui exemplar este de lei 500, acordându-se până la finea anului curent un rabat de 20%.

Posta administrației.

Onor. Consiliu parohial Vârfurile. Pentru publicarea „Licitățiunei minuende” Vă rugăm a ne asemna suma de Lei 60.

Adm. foii „Biserica și Școala”

Publicațiune de licitație.

În baza aprobării Ven. Consiliului Eparhial cu Nr. 2454 | 930, în ziua de 14 Iunie 1930, ora 16, în localul Casel culturale ort. rom. din Pesac se va vinde la licitație publică pământul din hotarul comunei Pesac, cuprins în c. f. Nr. 272 sub A. I. 2. cu Nr. topografic 2870.

Consiliul parohial

Publicațiune de licitație.

Se publică concurs de licitațiune minuendă pentru repararea sf. bisericii ort. rom. din Vârfurile, pe ziua de 15 Iunie a. c.

Condițiunile de licitațiune, planul și devizul de spese se pot vedea zilnic la Of. par.

Consiliul parohial
1-2

Apel.

Domnii Preoți și învățători sunt respectuos rugați să binevoiască a face propagandă pentru îmbrățișarea meseriilor.

La Căminul de Ucenici al Municipiului Arad fiind locuri vacante, doritorii să se adreseze Direcțiunii Căminului.

Arad, la 18 Aprilie 1930.

Dublea
dir.

Protopopiat vacant.

Pentru îndeplinirea postului de protopresbiter în tractul vacant Chișineu-Criș se publică concurs cu termen de 30 zile, socotite dela ziua ce urmează după prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala” cu dotațiunea:

I. Dela protopopiat

1. Retribuțiunea lunară de 550 Lei dela Consiliul eparhial.

2. Birul protopopesic dela fiecare preot din tract și anume dela fiecare preot contra-valoarea alor 100 Kg. cereale.

3. Diurne pentru vizitarea canonică și revizuirea socoșilor conf. hotărârei Consiliului Eparhial.

3. Dotațiunea dela stat coform bugetului general al statului.

5. Spesele cancelariei protopopești conform concluzului sinodal No. 62 din 1914.

6. Locuința protopopească cu intravilanul ei.

II. Dela parohia centrală

1. Sesiunea parohială.

2. Întregirea dotației dela stat conform legii în vigoare.

3. Stolele legale.

Toate dările și sarcinile publice după sesiunea parohială le va suporta protopopul.

Reflectanții la acest post se avizează, ca în termenul indicat să înainteze subsemnatului Consiliu eparhial recursele lor instruite cu documentele de cvalificațiune, prescrisă în §-ul 53 din Statutul-Organic și prin concluzul congresului No. 111 din 1888 și anume: să dovedească cvalificațiunea cerută reflectanților la parohiile de clasa primă, să producă testimoniul de bacalaureat (maturitate) și să dovedească prin atestat, că au implinit cel puțin 5 ani în serviciul bisericesc sau școlar cu succes deplin și că prin zelul, capacitatea și diligența lor s'au distins pe terenul bisericesc și cultural.

Arad, din ședința plenară a Consiliului eparhial ort. român ținută în 8 Maiu 1930.

4-4 Consiliul eparhial ort. rom. din Arad.

Citiți și răspândiți

„Biserica și Școala”

Redactor responsabil: SIMION STANA.